

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/109/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2023200134
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2023200134.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec - C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX/X/X, XXXX E., F. F., zastúpený: Márton & Partner, s.r.o., so sídlom Dlhá č. 4382/4, 903 01 Senec, IČO: 47 242 019, a matka - G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. E. XX, XXX XX I. XX, zastúpená JUDr. Líviou Krnčokovou, advokátkou so sídlom 29. augusta 5, 811 08 Bratislava, IČO: 30 856 108, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 08.09.2021, č.k. 17P/38/2021-156, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20.12.2021, č.k. 17P/38/2021-179 a v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 03.05.2023, č.k. 17P/38/2021-220, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20.12.2021, č.k. 17P/38/2021-179 a dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 03.05.2023, č.k. 17P/38/2021-220 sa v napadnutom výroku III. v odseku prvom, ktorým súd určil výživné m e n í tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 270 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 17.03.2021.

II. Vo zvyšku sa rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20.12.2021, č.k. 17P/38/2021-179 a dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 03.05.2023, č.k. 17P/38/2021-220 v napadnutej časti vo výroku III. a V. p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 08.09.2021, č.k. 17P/38/2021-156 v spojení s opravným uznesením č.k. 17P/38/2021-179 zo dňa 20.12.2021 a v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 17P/38/2021-220 zo dňa 03.05.2023 vo výroku I. zveril maloleťu A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. II. Otca oprávnil stretávať sa s maloleťou A. B., nar. XX.XX.XXXX každý páry kalendárny týždeň vždy od piatka od 19.00 hod., kedy si maloleťu vyzdvihne v mieste bydliska matky do nedele do 19.30 hod. s tým, že maloleťu si prevezme matka v mieste bydliska otca. Matke uložil povinnosť maloleťu na styk s otcom riadne a včas pripraviť. Oboch rodičov oprávnil maloleťu zastupovať a spravovať jej majetok. III. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 270 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc mesiacom september 2021. Zročné výživné vo výške 1.080,64 eur zaviazal otca uhradiť k rukám matky

do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. IV. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V. Návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti v prevyšujúcej časti zamietol.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil § 28 ods. 1 písm. a/, b/ a c/, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 65 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Pri rozhodovaní o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a úprave styku otca s maloletou prihliadol na konsenzus rodičov, ktorí sa zhodli v danej otázke. Uzavrel, že takáto úprava umožní realizáciu osobnej starostlivosti o maloletú, ako aj jej styk s otcom tak, aby bol sledovaný jej záujem a zároveň budú napĺňané aj rodičovské práva v rozsahu, ktorý zodpovedá predstave oboch rodičov. Návrhu matky na priznanie výživného späťne aj za predchádzajúce obdobie nevyhoveli majúci za to, že nie sú splnené podmienky ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Prihliadol na to, že matka sa domáhala výživného k 01.08.2019, kedy prestali rodičia viesť spoločnú domácnosť, pričom mali medzi sebou dohodu, že otec bude platiť výživné na maloletú vo výške 75 eur mesačne (a matka otcovi uhrádzať sumu 75 eur mesačne v súvislosti s úverom otca, ktorým vyplatil okrem svojho záväzku aj záväzok matky). Konštatoval, že samotná dohoda o výživnom nie je vykonateľná, nakoľko nebola schválená súdom, avšak uvedené svedčí o tom, že rodičia mali medzi sebou nastavené vzájomné finančné vzťahy, čo vylučuje existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre priznanie výživného späťne. Prihliadol aj na vyplatené sociálne dávky matke z F., ktorých účelom je pokrývať potreby maloletej, a z ktorých časť poskytla sama otcovi (na jeho žiadosť, v súvislosti s refundáciou nedoplatkov na byt otca, v ktorom spolu žili predtým, než sa presťahovali do F.), časť dávok použila na splatenie svojich dlhov a z časti hradila svoje výdavky. Nepovažoval za zrejmé, prečo matka prioritne nepoužila dávky vyplatené v F. na úhradu potrieb maloletej. Uzavrel, že pred definitívnym opustením spoločnej domácnosti a následným podaním návrhu matka akceptovala nastavenie, akým sa otec podieľal na výžive maloletej, preto v konkrétnom prípade nie sú naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného pred podaním návrhu. K výške výživného konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by matkou vyčíslené výdavky vo výške 661,93 eur zodpovedali oprávneným potrebám maloletej, ktorá je vo veku piatich rokov a navštevuje materskú školu. Za oprávnené mesačné výdavky na maloletú ustálil platby za stravu 100 eur, oblečenie 15 eur, hračky, športové potreby a voľnočasové aktivity 30 eur a náklady na materskú školu 78 eur. K výdavkom na bývanie, benzín a telekomunikačné poplatky (vrátane platby za tablet) uviedol, že tieto nie je možné jednoducho predeliť dvoma a takýmto spôsobom ich zohľadniť na účely vyživovacej povinnosti voči maloletej. Jedná sa predovšetkým o výdavky matky, ktoré by si musela uhrádzať aj sama, bez ohľadu na potreby maloletej. Na účely vyživovacej povinnosti ich však zohľadnil a dospel k záveru, že pokrývanie oprávnených potrieb maloletej zodpovedá nákladom matky v závislosti od jednotlivého mesiaca v sume od 450 do 500 eur mesačne. Preukázaný výdavok na opatrovatelku maloletej pohybmi na účte matky považoval za účelne vynaložený, umožňujúci matke zabezpečovať si príjem prácou, keď so starostlivosťou o maloletú jej v tomto čase otec nie schopný pomôcť. Konštatoval, že matka pracuje ako pomocný pracovník v zdravotníctve, za obdobie od novembra 2020 do mája 2021 jej priemerný mesačný príjem činil 1.561 eur, výdavky vyčísliť vo výške 469 eur. Vo vzťahu k možnostiam otca, prihliadol na jeho tvrdenie, že suma jeho mesačných výdavkov predstavuje 1.122,33 eur, pričom jeho príjem sa pohybuje priemerne v sume 1.093,05 eur netto. Uviedol, že otec argumentoval tým, že pracuje v skrátanom 30 hodinovom úväzku v dôsledku politiky zamestnávateľa, na ktorú nemá dosah, pričom práca inde na plný úväzok by mu negarantovala vyšší príjem. Na strane otca prihliadol na ním uvádzané výdavky predstavujúce splátku nájomného v F. v sume 493,69 eur, náklady na elektrinu vo výške 75 eur, na teplo vo výške 63,10 eur. Zohľadnil, že otec je výlučným vlastníkom bytu v I. a spoluvlastníkom domu s pozemkom v obci J., pričom tvrdil, že nevie generovať príjem z týchto nehnuteľností, ktoré obýva jeho otec a strýko (spoluvlastník domu), ktorý s prenájmom ani predajom nehnuteľnosti nesúhlasí. Uzavrel, že otec disponuje dostatočným majetkom na to, aby mohol prispievať na oprávnené potreby maloletej v primeranej miere, nakoľko má možnosť nasťahovať sa do bytu v I., v ktorom môže bývať so svojím otcom, zbaviť sa tak nákladov spojených s prenájmom nehnuteľnosti v F. a ušetrené peňažné prostriedky použiť na úhradu výživy maloletej. Ustálil, že otec má možnosti platiť výživné na maloletú v sume 270 eur mesačne s prihliadnutím aj na skutočnosť, že o maloletú sa prevažnú časť mesiaca stará matka. Výživné určil odo dňa podania návrhu (17.03.2021) a zročné výživné vypočítal sumou 1.080,64 eur (sumu 400 eur - doposiaľ uhradenú na základe vydaného neodkladného opatrenia odrátal od sumy 1.480,64 eur, t.j. celkové zročné výživné za apríl až august 2021 a zodpovedajúca časť za marec 2021). O trovách konania rozhodol podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Opravným uznesením č.k. 17P/38/2021-179 zo dňa 20.12.2021 v súlade s ust § 124 ods. 1, § 224 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 2 CMP opravil výrok III. rozsudku. Doplniacim rozsudkom zo dňa 03.05.2023, č.k. 17P/38/2021-220, doplnil rozsudok o výrok

V., ktorým zamietol návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti otca v prevyšujúcej časti. Doplniaci rozsudok v jeho zamietajúcej časti týkajúcej sa rozhodnutia o nepriznaní výživného späťne aj za obdobie pred podaním návrhu odôvodnil nesplnením podmienok ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine a identickými dôvodmi, ako sú uvedené v bode 15. napadnutého rozsudku. Pokiaľ ide o zamietnutie časti matkou uplatneného nároku na určenie vyživovacej povinnosti otca, teda rozdielu medzi uplatneným návrhom na určenie výživného matkou (400 eur mesačne) a priznaným výživným (270 eur mesačne) uviedol, že zamietnutie v časti zodpovedajúcej rozdielu na výživnom 130 eur mesačne súvisí s vyhodnotením určenia výšky vyživovacej povinnosti v zmysle ust. § 62 ods. 2, § 62 ods. 4, § 62, ods. 5 a § 65 ods. 1 a 2 Zákona o rodine. V ďalšom rozhodnutí odôvodnil zhodne s bodom 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď dospel k záveru, že v prevyšujúcej časti je potrebné návrh matky zamietnuť.

3. Proti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhla napadnutý výrok zmeniť tak, že súd uloží otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 270 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc mesiacom september 2021 a zročné výživné za obdobie od 01.08.2019 do 31.08.2021 vo výške 6.350 eur uloží otcovi zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Poukázala na to, že z odôvodnenia rozsudku v bode 16 vyplýva, že zročné výživné súd vyčíslil za obdobie od 17.03.2021 do 31.08.2021 z čoho je zrejmé, že bežné výživné vo výške 270 eur mesačne má otec platiť od septembra 2021. Napadnutý rozsudok bol vyhlásený dňa 08.09.2021 a vykonateľnosť nadobudol doručením dňa 01.10.2021. Namietala, že súd opomenul v rozsudku uviesť termín, od ktorého má otec platiť bežné výživné, pričom z odôvodnenia vyplýva, že toto má platiť od septembra 2021. Uviedla, že v mesiaci september otec zaplatil titulom výživného sumu 100 eur v zmysle uznesenia o neodkladnom opatrení. Výživné za mesiac september 2021 nie je zahrnuté v zročnom ani v bežnom výživnom, ktoré je vykonateľné dňom 01.10.2021. Namietala nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti zročného výživného. Zdôraznila, že v návrhu žiadala určiť výživné späťne od 01.08.2019, teda odo dňa, kedy otec neplatil žiadne výživné na maloletú. Návrh odôvodnila tým, že otec si bol vedomý vyživovacej povinností k maloletej, ktorej sa vyhýbal a všetku zodpovednosť ponechal na nej. Návrh nepodala skôr, pretože musela riešiť svoje existenčné potreby (bývanie, zamestnanie) a potreby maloletej. Až keď maloletej a sebe vytvorila stabilné zázemie, mala priestor domáhať sa uplatnenia práva súdnou cestou. Považovala za nespravodlivé, aby pasivita otca pri plnení jeho rodičovských povinností, viedla k jeho zvýhodneniu na úkor maloletej. Danú pasivitu otca je potrebné vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a tiež ako dôvod hodný osobitného zreteľa na priznanie výživného späťne. V tejto súvislosti poukázala na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu Prešov zo dňa 18.11.2019 sp. zn. 18CoP/2/2019 a v rozsudku Krajského súdu Košice zo dňa 31.05.2019 sp. zn. 8CoP/1/2019. Súdu prvej inštancie vytkla, že sa nevysporiadal s jej argumentáciou, ktorou odôvodňovala návrh na priznanie zročného výživného od 01.08.2019, čím porušil jej právo na spravodlivý proces. Z napadnutého rozsudku nie je zrejmé ako súd zohľadnil záujem maloletej, keď z internej dohody rodičov vyplýva, že otec jej platil 75 eur mesačne, ktorú sumu uhrádzala v súvislosti s úverom otca, teda na výživu maloletej mala k dispozícii od otca príspevok vo výške 0. Mala za to, že súd sa opomenul vysporiadať s jej argumentom, že otec si musí byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti, ktorá vzhľadom na odôvodnené potreby dieťaťa a schopnosti otca musí byť vyššia ako 75 eur mesačne. Súd sa nevysporiadal s jej tvrdeniami, že po odchode zo spoločnej domácnosti otec neprispieval žiadnym výživným na maloletú. Súd nevysvetlil ako si otec splnil zákonnú vyživovaciu povinnosť od 01.08.2009 a nebral do úvahy ani právne závery uvedené vo vyššie citovaných rozsudkoch Krajského súdu Prešov a Krajského súdu Košice. Otec plnenia výživného voči maloletej ničím nepreukázal a svoju povinnosť si začal plniť až na základe vydaného neodkladného opatrenia od apríla 2021 vo výške 100 eur mesačne. Nesúhlasila so závermi súdu ohľadom vyplatených sociálnych dávok v F., keď vo vyjadrení zo dňa 04.06.2021 uviedla, že rodičovský príspevok jej bol vyplatený v marci 2018, pričom z rozsudku nie je zistiteľné, ako mala z tohto príspevku uhrádzať potreby maloletej od 01.08.2019. Namietala, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam že matka akceptovala nastavenie, akým sa otec podieľal na výžive maloletej. Uvedené v konaní nebolo preukázané. V konaní bolo preukázané, že rodičovský príspevok vyplácaný z F. jej bol vyplatený po vybavovaní späťne po vyše dvoch rokoch, a od skončenia materskej dovolenky do vyplatenia tohto príspevku mala jediný príjem z rodinných prídavkov, z ktorých uspokojovala potreby maloletej a bola nútená žiť na dlh. Z vyplatenej sumy poukázala otcovi čiastku 4.000 eur z dôvodu, že v čase predaja bytu na C. K. L. I., otec vyplatil vzniknuté nedoplatky v uvedenej sume, aby mohol byť predatý. Otec mal teda k dispozícii finančné prostriedky, ktoré boli určené na úhradu potrieb maloletej,

avšak na tieto účely ich nepoužil. Súd prvej inštancie opomenul prihliadnúť na skutočnosť, že obidvaja rodičia sú rovnocenní v právach a povinnostiach voči maloletej. Skutočnosť, že jej bol dodatočne vyplatený rodičovský príspevok neznamena, že otcovi odpadla vyživovacia povinnosť k maloletej. Poberanie rodičovského príspevku nemá za následok zánik vyživovacej povinnosti druhého rodiča a ani ho nezbavuje tejto povinnosti. Žiadala určiť zročné výživné od 01.08.2019, ktoré pri určenom výživnom vo výške 270 eur mesačne predstavuje ku dňu 31.8.2021 celkovú sumu 6.350 eur. Namietala nesprávny výpočet zročného výživného, pretože za zodpovedajúcu časť mesiaca marec 2021 má zročné výživné predstavovať 148,07 eur, to je za marec 8,71 eur na deň x 17 dní, ku ktorému sa pripočíta zročné výživné za apríl až august 2021 vo výške 1.350 eur (5 mesiacov x 270 eur). Celková suma zročného výživného predstavuje 1.498,07 eur, z ktorej sumy po odpočítaní otcom zaplateného výživného vo výške 400 eur zostane suma 1.098,07 eur.

4. Proti dopĺňaciemu rozsudku zo dňa 03.05.2023 č. k. 17P/38/2021-220 podala odvolanie matka prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhla, aby odvolací súd zmenil dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otcovi uloží povinnosť zaplatiť zročné výživné za obdobie od 01.08.2019 do 16.03.2019 vo výške 400 eur mesačne sumou 7.806,45 eur (19 mesiacov x 400 eur plus alikvotná časť za marec 2021 vo výške 206,45 eur). Zároveň navrhla, aby odvolací súd uložil povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletej sumou 400 eur mesačne od 01.08.2019 do rozhodnutia súdu. V prípade, ak odvolací súd dospeje k záveru, že nie sú dané zákonné predpoklady na zmenu dopĺňacieho rozsudku navrhla, aby dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnila ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h / CSP. Zdôraznila, že návrhom žiadala o priznanie výživného na maloletú spätne podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine od 01.08.2019, odkedy si otec neplnil vyživovaciu povinnosť. Návrh odôvodnila aj tým, že otec si mal byť vedomý zákonnej vyživovacej povinnosti k maloletej, ktorému plneniu sa vyhýbal a zodpovednosť za konanie v záujme maloletej ponechal na nej. Návrh nepodala skôr, pretože si potrebovala vytvoriť podmienky bývania a zamestnania a stabilné prostredie pre seba a maloletú. Považovala za nespravodlivé, aby pasivita otca pri plnení jeho vyživovacej povinnosti viedla k jeho zvýhodneniu na úkor maloletej, pričom túto treba vyhodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na už citované rozhodnutie Krajského súdu Prešov a Krajského súdu Košice. Mala za to, že preukázala splnenie podmienok pre vyhovie jej návrhu. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého dopĺňacieho rozsudku, z ktorého nie je zjavné ako súd zohľadnil záujem maloletej pri vysporiadaní sa s internou dohodou rodičov o platení výživného 75 eur mesačne a splátok úveru aj s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej a schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. Poukázala na predložené dôkazy v odvolacom konaní, a to výzvu právneho zástupcu otca zo dňa 14.10.2021 na zaplatenie sumy 2.625 eur a plnomocenstvo zo dňa 29.09.2021, z ktorých vyplýva, že otec si začal uplatňovať voči nej zaplatenie 1/2 splátok úveru za minulé obdobie, ktoré boli zohľadnené v rámci zročného výživného. V celom rozsahu sa pridržiavala podania zo dňa 22.12.2021. Žiadala, aby odvolací súd zobral do úvahy, že otec splácanie úveru využil ako dôvod na uplatnenie pohľadávky voči nej a od vydania napadnutého rozsudku sa úplne prestal zaujímať o maloletú, napriek tomu, že v konaní deklaroval záujem o styk aj mimo súdom určeného času. Nesúhlasila so záverom, že dohoda rodičov o výživnom nie je vykonateľná a svedčí o vzájomne upravených finančných vzťahoch rodičov, čo vylučuje existenciu dôvodov osobitného zreteľa pre priznanie výživného spätne. Namietala, že súd prvej inštancie nevysvetlil ako boli v rámci takto nastavených vzájomných finančných vzťahov rodičov uspokojované potreby maloletej zo strany otca. Zdôraznila, že otec začal platiť výživné na maloletú až v apríli 2021 sumou 100 eur mesačne, k výplati rodičovského príspevku došlo v marci 2018, dovtedy žila z rodinných prídavkov a na dlh, čím sa súd v rozhodnutí nezaoberal. V konaní bolo preukázané, že z vyplatennej sumy otcovi na jeho žiadosť poukázala 4.000 eur z predaja bytu na C. K. L. I., ktoré prostriedky nepoužil na úhradu potrieb maloletej. Súd neprihliadol na rovnocenné postavenie rodičov vo vzťahu k ich povinnostiam voči maloletej, keď vyplatenie rodičovského príspevku neznamena, že zánik vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Uviedla, že náklady na maloletú vyčíslila vo výške 661,93 eur mesačne, ktoré súd prvej inštancie ustálil v sume od 450 do 500 eur mesačne, pričom výdavok na opatrovateľku akceptoval a otec iné výdavky nespochybnil. Nesúhlasila so záverom súdu, ktorý spochybnil výdavky na bývanie, prepravu, telekomunikačné výdavky (vrátane výdavkov na tablet), ktoré vyčíslila a neuviedol ako inak ich mala vyčísliť. Nestotožnila sa s názorom, že ide len o jej výdavky, nakoľko ich musela zabezpečovať aj pre maloletú. Na rozdiel od otca nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, preto musela zabezpečiť bývanie prostredníctvom nájmu bytu. V konaní preukázala, že predtým ako prenajala byt na adrese E. I. X L. I., otec od nej požadoval platby za nájom vo výške 200 eur mesačne v byte, kde spolu žili. Po tom ako otcovi oznámila, že mu nemá z čoho uhradiť ním požadované nájomné,

jej odmietol pomáhať so starostlivosťou o maloletú, čím jej znemožnil nájsť si riadne zamestnanie a reagoval tak, že si má hľadať nájom. Výdavky na bývanie preukázala Zmluvou o nájme zo dňa 15.11.2020, z ktorej je zrejmá výška nájomného 530 eur mesačne. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva v akej výške súd zohľadnil tieto výdavky, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Mala za to, že výdavky na bývanie sú primerané danej lokalite a preto ich alikvótna časť v 1/2 mala byť posúdená ako náklad maloletej, ktorá rovnako užíva prenajatý byt a spotrebúva energie. Lacnejšie bývanie nie je schopná pre maloletú zabezpečiť. Tieto výdavky nespochybnil ani otec a ani kolízny opatrovník, preto nie je zrejme prečo ich súd neuznal v plnej výške. Vyslovila názor, že do nákladov maloletej mali byť zohľadnené aj platby za pohonné hmoty, ktoré spotrebuje v čase, kedy maloletú dovezie na styk s otcom. Pokiaľ ide o výdavky za služby Orange, mobilný telefón, wifi, tablet, tieto služby užíva aj maloletá, ktorej zakúpila tablet a tento sa nachádza v domácnosti otca. Ani tieto výdavky otec, ani kolízny opatrovník, nespochybnil. Namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku a nesprávne posúdenie výdavkov na odôvodnené potreby maloletej. Dala do pozornosti, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov s tým, že v konaní boli preukázané vyššie náklady otca (bývanie 493,69 eur, elektrika 75 eur, tepelná energia 63,10 eur a internetové pripojenie 24,05 eur) spolu 655,84 eur v porovnaní s nákladmi jej a maloletej (530 eur). Otec je výlučným vlastníkom bytu v I. a spoluvlastníkom domu z pozemkov J., pričom ona nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Majetkové pomery otca mu umožňujú pokrývať základné potreby maloletej, ktorá má právo podieľať sa na jeho životnej úrovni a má právo na kvalitnejšie materiálne zabezpečenie (voľnočasové aktivity a dovolenky). Vyslovila názor, že jej nárok na výživné je v celej časti opodstatnený. Poukázala na to, že otec svoje výdavky vyčíslil dvojnásobne vyššie sumou 1.122,33 eur, na rozdiel od neho jej výdavky predstavujú 469,93 eur, výdavky maloletej 661 eur. Namietala, že z napadnutého rozsudku a dopĺňacieho rozsudku nevyplýva ako súd na zistený skutkový stav aplikoval ust. § 62 ods. 2, 4, 5 a § 65 ods. 1 a 2 Zák. o rodine, keď vo zvyšku návrh zamietol. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentom ohľadne životnej úrovne otca a výšky jeho výdavkov. V tejto súvislosti poukázala na súdnu prax vyplývajúcu z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.02.2016 sp. zn.6CoP/1162/2015 a Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.06.2016 sp. zn. 10CoP/15/2016 týkajúcich sa povinnosti rodiča platiť výživné vo výške 20 až 30% z jeho čistého príjmu a hodnotiace právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni každého rodiča. Vyslovila názor, že priemerné mesačné výdavky maloletej, ktoré vyčíslila nie je možné s prihliadnutím na výdavky a životnú úroveň otca považovať za vysoké a nezodpovedajúce odôvodneným potrebám maloletej. Mala za to, že sú splnené predpoklady na určenie výživného otcovi sumou 400 eur mesačne, ktorá predstavuje 40% ňou vyčíslených a preukázaných nákladov na dieťa, aj s prihliadnutím na záujem maloletej.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhol napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na to, že matka podala odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty, pričom namietala absenciu termínu odkedy má otec platiť výživné a poukázala na § 440 CMP. Odvolanie matky považoval za podané oneskorene, čo má za následok právoplatnosť napadnutého rozsudku. K dôvodom odvolania v časti priznania výživného spätne uviedol, že matka nezaujala zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, návrh nepodala bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok, ale argumentovala potrebou zabezpečiť si ubytovanie, zamestnanie a zastabilizovať pomery. Matkou uvádzané dôvody nemožno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Poukázal na to, že matka paušálne vyhodnocuje jeho správanie ako pasívne, čo je v rozpore s jej vyjadreniami pred súdom, keď uvádzala, že maloletú necháva u otca, ktorý sa o ňu stará. Maloletá bola v jeho domácnosti jeden až dvakrát do týždňa, počas dovolenky aj týždeň vcelku, prespáva u neho a v tom čase sa o ňu staral primerane v rámci svojich možností. Súhlasil so záverom, že nie sú splnené podmienky na priznanie výživného spätne s tým, že matka akceptovala nastavenie akým sa otec podieľal na výžive maloletej a skoro 18 mesiacov nepožadovala od neho príspevok na výživu, ani podala návrh na súd. Pripomenul, že matke bol z F. H. vyplatený za predchádzajúce obdobie rodičovský príspevok. Netvrdí, že uvedená okolnosť ho zbavuje vyživovacej povinnosti, avšak po zohľadnení všetkých okolností sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. K matkou predloženému návrhu na doplnenie dôkazov uviedol, že z neho nie je jasné, čoho sa domáha, keďže reakcia matky je predčasná, nakoľko doposiaľ nepodnikol žiadne právne relevantné kroky voči nej. Uvedené dôkazy nemia nič na právnych následkoch neskorého podaného odvolania.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky voči dopĺňaciemu rozsudku navrhol dopĺňací rozsudok v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17/38/2021-156 zo dňa 08.09.2021 ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že stanovené zročné výživné napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie uhradil. Poukázal na to, že matka vo svojich vyjadreniach a v odvolaní voči samotnému rozsudku nenamietala

nepriznanie výživného v ňom v navrhovanej výške, avšak nesúhlasila s priznaním zročného výživného iba odo dňa podania návrhu a požadovala, aby súd vyhodnotil dôvody, pre ktoré priznanie výživného požaduje od 01.08.2019. Spornými sa teda stala existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa opodstatňujúcich požiadavku matky o doplatenie spätného výživného, ktoré vyčíslila sumou 6.350 eur. Matka tvrdí, že otec si neplnil od ukončenia spolužitia rodičov vyživovaciu povinnosť k maloletej, pričom však medzi rodičmi existovali dve dohody, podľa ktorých splácal úver vo výške 152,68 eur mesačne, z čoho mu matka preplácala 75 eur mesačne a dohoda, podľa ktorej mal platiť výživné na maloletú vo výške 75 eur mesačne. V skutočnosti došlo k vzájomnému započítaniu, ktorý stav nie je možné vnímať ako neprispievanie na výživu maloletej, ale je to určitá forma usporiadania vzájomných finančných vzťahov. Podľa jeho mienky sa súd v odôvodnení rozhodnutia zaoberal vzájomným započítaním pohľadávok, keď matka nemusela platiť svoj záväzok, čím sa neznižovali jej finančné prostriedky, ale tieto mohla využiť na uspokojovanie potrieb maloletej. Potvrdil, že po pojednávaní matke zaslal výzvu na úhradu dlhu, čo však treba vnímať ako určitý protest proti jej vnímaniu vysporiadania ich vzájomných vzťahov. Matka neuznávala jeho príspevky na výživné vo výške 75 eur mesačne, dožaduje sa úhrady výživného aj za toto obdobie a súčasne neuznáva, že by mala vrátiť svoj dlh, ktorý vznikol z dôvodu čerpania spoločného úveru rovnako vo výške 75 eur. Výzvu matke síce zaslal, avšak žiadne relevantné kroky v danej veci nepodnikol. Súd správne vyhodnotil, že úhrada výživného vylučuje existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Pokiaľ matka argumentuje tým, že si potrebovala zariadiť svoje záležitosti, až potom riešiť výživné, nie je zrejmé, čo bolo jej prioritou. Po dobu 1 a pol roka u matky nešlo o objektívnu nemožnosť podať návrh proti nemu, skôr je to možné pripísať jej nezodpovednému prístupu k riešeniu tejto otázky. K vyplateniu rodinných prídavkov z F. uviedol, že matka nesprávne vyplnila formulár, za ktorú chybu on nemôže niesť zodpovednosť. Prídavky na dieťa boli matke vyplatené ešte v čase, keď viedli spoločnú domácnosť. Z týchto prídavkov mu poukázala sumu 4.000 eur, s návrhom prišla sama a tieto prostriedky použil na financovanie chodu domácnosti s maloletou a matkou. Jeho aktuálne náklady predstavujú nájom 623 eur, energie 128 eur, úver 150 eur, telefón 30 eur a výživné 270 eur. Je nútený si preto na úhradu nákladov požičovať finančné prostriedky.

7. Podaním zo dňa 22.12.2021 matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne poukázala na pripojené plnomocenstvo zo dňa 29.09.2021 a výzvu právneho zástupcu otca zo dňa 14.10.2021 jej adresovanú na zaplatenie sumy 2.625 eur titulom uzavretej dohody o spôsobe splácania spoločného dlhu zo dňa 14.11.2018, na základe ktorej si uplatňuje od nej všetky splátky vo výške 75 eur od 14.11.2018 po odpočítaní čiastok, ktoré mu uhradila vo výške 235 eur. Poukázala na to, že otec v konaní dôvodil splácaním záväzkov a jeho mesačnými výdavkami na splátku úveru poskytnutého K. I. vo výške 152,68 eur, ktorú zahrnul do priemerných mesačných výdavkov, pričom následne si tieto platby od nej uplatňuje. Súd prvej inštancie internú dohodu rodičov zohľadnil pri určovaní zročného výživného na maloletú, pričom otec si začal uplatňovať voči nej zaplatenie 1/2 splátok úveru za toto minulé obdobie. Vyslovila názor, že otec splácanie úveru využil ako dôvod pre získanie výhodnejšieho postavenia v konaní, predmetom ktorého bolo aj rozhodovanie o výživnom, vrátane zročného výživného na maloletú a následne splácanie úveru využil ako dôvod na uplatnenie pohľadávky voči nej. S prihliadnutím na záujem maloletej, dala do pozornosti, že otec po vyhlásení rozsudku sa prestal o maloletú zaujímať, nejaví záujem ani osobné stretnutia s ňou v čase, ktorý učil súd a s ktorým súhlasila. Nezaujem otca o maloletú považovala za nepochopiteľný majúci inovatívny dopad na psychiku dieťaťa, keďže s otcom udržiavala pravidelný osobný styk viackrát počas týždňa. Vzťah otca a maloletej sa v posledných rokoch výrazne zintenzívnil a zlepšil, preto je v rozpore so záujmom maloletej, aby sa o ňu úplne prestal zaujímať. Žiadala, aby odvolací súd zobral do úvahy správanie otca k maloletej.

8. Podaním zo dňa 23.02.2022 matka zotrvala na svojom odvolacom návrhu. Nesúhlasila s tvrdením otca, že odvolanie voči rozsudku nepodala včas s poukazom na ust. § 121 CSP s tým, že lehota na podanie odvolania pripadla na sobotu 16.10.2021 a najbližším nasledujúcim pracovným dňom je pondelok 18.10.2021. Nesúhlasila s tvrdením, že jej postoj nebol zodpovedný a nepristúpila k včasnému podaniu návrhu na určenie výživného na maloletú. Mala za to, že nemožno ponechať všetku zodpovednosť na nej, keď práve otec nezodpovedne pristúpil k riešeniu otázky výživného a ani vo svojom vyjadrení neuviedol, čo mu bránilo riadne platiť výživné od 01.08.2019. Skutočnosť, že otec sa s maloletou stretával jeden až dvakrát do týždňa ho nezavaruje vyživovacej povinnosti. Maloletú musela voziť na stretnutia s otcom autom z I. do F. a späť, pretože otec nebol ochotný si ju vyzdvihovať v I.. Stávalo sa, že v domácnosti otca zotrvala spolu s maloletou, ktorá trvala na jej prítomnosti, pričom mala záujem v prvom rade na tom, aby bol vybudovaný vzťah medzi dcérou a otcom. V žiadnom prípade neakceptovala nastavenie akým sa otec podieľal na výžive maloletej sumou 75 eur mesačne.

Nesúhlasila s tvrdením, že otec sa snaží primerane svojim možnostiam starať o maloletú. Zotrvala na stanovisku, že otec po rozhodnutí súdu o maloletú prestal javiť záujem, nevyužíva právo a s maloletou odmieta komunikovať aj telefonicky. Túto situáciu nijako nevysvetlil a jeho nezáujem o dcéru, ktorá má k nemu vytvorený vzťah je nepochopiteľný. V ostatnom zotrvala na svojich vyjadreniach.

9. Matka vo vyjadrení zo dňa 11.08.2023 prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne považovala za irelevantné, že v odvolaní voči samotnému rozsudku nenamietala nepriznanie výživného v ňou navrhovanej výške, vzhľadom na vydanie doplnacieho rozsudku. Mala za to, že tvrdenia otca, že sa riadi úpravou styku podľa rozsudku, sú nepravdivé. Zotrvala na stanovisku, že otec sa s maloletou prestal stretávať po vyhlásení rozsudku. Neskôr si otec maloletú začal brávať v sobotu na obed alebo večer do nedele a dcére povedal, že pokiaľ ho matka bude ťahať po súdoch, nemôže k nemu ísť. V letných mesiacoch otec nemal záujem o stretnutie s maloletou, ktorá bola zvyknutá na víkendy v jeho spoločnosti. Z dôvodu výkonu osobnej starostlivosti o maloletú a keďže otec jej s dcérou nepomáha, nemá možnosť zamestnať sa na plný úväzok a pracuje len na polovičný úväzok, čím sa jej príjmy znížili. Uviedla, že malotej bola diagnostikovaná celiakia a musela riešiť aj zdravotné problémy. Neopomína dohodu rodičov o vzájomnom započítaní, avšak k plneniam otca dochádzalo iba v období od 30.11.2018 do 02.05.2019, pričom výživné žiadala priznať od 01.08.2019. Suma 75 eur nepredstavovala adekvátny príspevok na maloletú, preto sa nemohol otec domnievať, že započítaním dochádza k splneniu jeho vyživovacej povinnosti a že dohodami, ktoré prestal plniť v máji 2019 si splnil vyživovaciu povinnosť voči malotej aj po 01.08.2019. Argument otca vo vzťahu k podaniu návrhu na určenie výživného považovala za nesprávny vychádzajúc z ňou citovaných rozhodnutí Krajského súdu Prešov a Krajského súdu Košice a z potreby sledovať záujem maloletého dieťaťa. Tvrdenia otca ohľadom jeho príjmov a výdavkov vyhodnotila ako účelové a nepravdivé. Mala za to, že výdavky otca na nájomné v F. nie sú jeho nevyhnutnými výdavkami, pričom má schopnosti a možnosti platiť výživné na maloletú v zodpovedajúcej výške. V ostatnom zotrvala na svojich vyjadreniach.

10. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého dieťaťa nie je dôvodné čo do výšky výživného, avšak napadnutý výrok III. je potrebné zmeniť v časti týkajúcej sa určenia začiatku plnenia vyživovacej povinnosti.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Pokiaľ ide o odvolanie matky voči výroku rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a doplniacim rozsudkom v časti, ktorou súd zamietol jej návrh na priznanie výživného späťne od 01.08.2019, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval v zmysle súčasnej právnej úpravy a správne zisťoval existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre priznanie výživného späťne. S poukazom na ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady, majúce za následok nesprávne rozhodnutie, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie týkajúcim sa jeho výroku, ktorým návrh matky v tejto časti zamietol. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky relevantného charakteru.

21. Odvolací súd v záujme vyporiadania sa s odvolacími námietkami matky, ako prvoradé a v súlade so závermi súdu prvej inštancie udáva, že z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, možno uzavrieť, že dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie výživného späťne v danom prípade dané neboli. Priznanie výživného pre maloleté dieťa späťne je založené na výnimočnosti tak, aby sa zamedzilo možným špekuláciám k využívaniu tejto možnosti. Súd je povinný skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok ihneď potom ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť (dôvodová správa k § 77 Zákona o rodine). Pokiaľ povinný rodič neplní svoju vyživovaciu povinnosť, potom je nevyhnutné podať čo najskôr návrh na začatie konania. Súd totiž môže priznať právo na výživné maloletému od podania návrhu a len za prísne stanovených podmienok aj späťne pred podaním návrhu. Takáto právna úprava má nútiť oprávneného, aby svoj nárok uplatnil na súde čo najskôr a tak predišiel protiprávnemu stavu. Priznanie výživného späťne pripadá do úvahy len z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvodom hodným osobitného zreteľa môže byť skutočnosť, že oprávnený nemohol proti povinnému podať návrh na určenie výživného, keďže nevedel, kde sa tento zdržiava, teda objektívna nemožnosť podať návrh proti povinnému rodičovi, prípadne oprávnenému neumožňoval podanie návrhu jeho zdravotný stav alebo iná závažná prekážka. Zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre späťne priznanie výživného vyplýva okrem iného aj zo snahy o zamedzenie špekulácií a zneužívania možností priznávať výživné pre maloleté dieťa. Sprisňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie výživného podával bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Dôvody hodné osobitného zreteľa treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu.

22. V danej prejednáwanej veci matkou uvádzané skutočnosti, ktoré jej mali brániť podať návrh v rozhodnom čase, za dôvody hodné osobitného zreteľa považovať nemožno. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že rodičia maloletej ukončili spolužitie v novembri 2018, matka sa vrátila do domácnosti otca v marci 2019, následne sa odsťahovala v auguste 2019 a opäť sa nastahovala k otcovi maloletej v októbri 2020, kde zotrvala do decembra 2020. Dňa 14.11.2018 rodičia uzavreli Dohodu o spôsobe splatenia spoločného dlhu, v zmysle ktorej bude matka ako dlžník II mesačne poukazovať na účet otca ako dlžníka I. polovicu mesačnej splátky spoločne čerpaného úveru vo výške 75 eur. Dňa 15.11.2018 rodičia uzavreli dohodu o výške výživného na maloletú A., z ktorej vyplýva, že „otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú v sume 75 eur mesačne, ktorá zodpovedá jeho finančným možnostiam v čase uzavretia zmluvy“. Z vyjadrení oboch rodičov je zjavné, že tieto dohody akceptovali. Pokiaľ matka namietala, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal, s ohľadom na záujem dieťaťa, s internou dohodou rodičov o platení výživného 75 eur mesačne a splátok úveru a nezaoberal sa jej argumentami vo vzťahu k platenej výške výživného 75 eur s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej a schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, odvolací súd na danú námietku neprihliadal, pretože touto okolnosťou sa súd prvej inštancie zaoberal vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd udáva, že podpísanie dohody rodičov bolo ich interným aktom, ktorí obaja, teda aj matka, odsúhlasili. Pokiaľ by

matka s ohľadom na potreby maloletej a pomery na strane otca neakceptovala dohodu rodičov, mala možnosť kedykoľvek sa obrátiť na príslušný súd s návrhom na určenie výživného na maloletú. V takom prípade by súd rozhodoval o výživnom na maloletú v súlade so zákonnými kritériami rozhodnými pre určovanie výživného podľa § 62 a nasl. Zákona o rodine, teda skúmal by a zisťoval odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a príjem, schopnosti, možnosti a majetkové pomery na strane oboch rodičov. Treba konštatovať, že matka k tomuto kroku pristúpila až s odstupom doby dva a pol roka od uzavretia dohody rodičov, pričom v priebehu tejto doby dokonca v domácnosti otca na čas bývala. V konaní matka žiadnym spôsobom nepreukázala, že na jej strane sa vyskytli podmienky, prípadne vážne prekážky pre podanie takéhoto návrhu. Matka mala vedomosť o tom, kde sa otec nachádza (zdržiava), nemala žiadne závažné zdravotné problémy, ktoré by jej bránili v podaní návrhu na súd, pričom skutočnosť, že si potrebovala zariadiť záležitosti bývania a zamestnania, nemožno vyhodnotiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa. Ďalším hľadiskom, na ktoré správne prihliadal súd prvej inštancie, sú matke vyplatené prídavky na dieťa z F. a nakladanie s nimi, keď matka mala možnosť tieto prostriedky použiť na krytie potrieb maloletej, na ktorý účel boli určené. Odvolací súd nespochybňuje, že výplata prídavkov na dieťa nenahrádza vyživovaciu povinnosť povinného rodiča, v tomto prípade otca, avšak treba uviesť, že plnenia otca predstavovali dohodnutú sumu výživného medzi rodičmi, ktorá bola plnená vzájomným započítaním plynúcim aj z ďalšej dohody uzavretej medzi rodičmi. K matkou predkladaným rozhodnutiam súdov týkajúcim sa priznania výživného späťne odvolací súd udáva, že v prípade takto uplatneného nároku je potrebné prihliadať na každú prejednávajúcu vec individuálne vychádzajúc z konkrétnych okolností prípadu. Pokiaľ matka poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoP/2/2019 zo dňa 18.11.2019 ide o odlišný prípad založený na iných skutkových okolnostiach veci, keď povinný otec platil výživné na dieťa, v čase prejednávania veci vo výške pôvodne určenej súdom 26,56 eur mesačne (neskôr 27,13 eur), ktorá suma nezodpovedala potrebám takmer dospelého a v priebehu konania plnoletého dieťaťa, o ktoré sa otec absolútne nezaujímal. Naproti tomu, v tomto prípade treba vziať do úvahy dohodu rodičov, vyplatené prídavky na dieťa, ktoré mohli pokrývať zabezpečenie potrieb maloletej v dlhšom období, spolu s výživným dohodnutým rodičmi, a tiež realizáciu styku otca s maloletou, počas ktorého prirodzene, aj druhý rodič poskytuje dieťaťu plnenia minimálne v podobe stravy a voľnočasového programu. Hoci matka poukazovala na to, že maloletú otcovi na styk privádzala, je dôvodné zohľadniť skutočnosť, že po odchode zo spoločnej domácnosti si zobrala osobné motorové vozidlo, čím sa preprava otca za maloletou skomplikovala. Rovnako tak, podľa názoru odvolacieho súdu, je odlišnosť aj v rozsudku Krajského súdu Košice sp. zn. 8CoP/1/2019 zo dňa 31.05.2019, ktorý dávala matka do pozornosti. Predmetom uvedeného rozhodnutia je zohľadnenie záujmu dieťaťa, o ktorého starostlivosť zabezpečovala matka a otec sa o maloleté dieťa od jeho narodenia nezaujímal a na jeho výživu neprispieval po dobu 16 rokov, ktoré okolnosti sú založené na iných zisteniach a vychádzajú z iného skutkového stavu veci. V danom prípade opäť odvolací súd zohľadnil dohodu rodičov, realizovaný styk otca s maloletou a otcom poskytované plnenia. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k správnosti záverov rozsudku súdu prvej inštancie v časti, ktorou zamietol návrh matky na priznanie výživného späťne od 01.08.2019, keď matka nepreukázala splnenie podmienky a to dôvodov hodných osobitného zreteľa.

23. Vo vzťahu k určaniu výživného na maloleté dieťa vo výške 270 eur mesačne od podania návrhu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na určenie výživného na maloleté dieťa z hľadiska odôvodnených potrieb dieťaťa, príjmu rodičov, ich schopností a možností a majetkových pomerov (§ 62 a nasl. Zákona o rodine). Pokiaľ ide o náklady na odôvodnené potreby maloletej, tieto matka riadne vyčíslila a preukázala. Pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých jeho potrieb týkajúcich sa stravovania, ošatenia, bývania, zdravotnej starostlivosti, školskej a mimoškolskej činnosti a mimoriadne výdavky. Uvedenú sumu je možné vyčísliť len orientačne, s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby (či už denné alebo mimoriadne). Treba uviesť, že súd pri ustálení bežných nákladov na stravu, ošatenie, hygienické potreby vychádza zo všeobecných cien tovarov primeraných veku dieťaťa, pričom matka nie je povinná predkladať pokladničné bločky z nákupov týchto bežných vecí pre dieťa. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, matkou predložených a vyčíslených mesačných nákladov na maloletú je zjavné, že tieto predstavujú mesačne sumu 457 eur a pozostávajú z platieb za stravu v domácom prostredí a za hygienické potreby vo výške 100 eur, ošatenie a obuv 15 eur, poplatky v predškolskom zariadení v celkovej výške 78 eur, voľnočasové aktivity, hračky a športové potreby 30 eur a výdavkov na opatrovatelku vo výške 84 eur, vzhľadom na výkon práce matky a skutočnosť, že nemá pomoc pri vyzdvihnutí maloletej do zariadenia, keďže prácu vykonáva na zmeny. Náklady dieťaťa tvoria aj platby za bývanie, resp. pomerná časť týchto platieb, v danom prípade túto

položku ustálil odvolací súd sumou 120 eur na dieťa. K námietkam matky o nesprávnom posúdení tohto nákladu odvolací súd udáva, že pomer platieb na bývanie zohľadňuje skutočnosť, že samotná matka si pre seba zabezpečila bývanie, a hoci dieťa užíva byt s matkou, väčšiu časť týchto nákladov je povinná platiť matka ako svoj výdavok. Taktiež cestovné náklady vo výške 30 eur mesačne považoval odvolací súd za primerané. Hoci matka poukazuje na to, že maloletú vozila na styk k otcovi do E. (vzdialeného od I. cca 13 km), iné cesty, ktoré s maloletou absolvuje, neuviedla. Taktiež nemožno do nákladov maloletej zahrnúť platby za poisťku motorového vozidla, nakoľko tento výdavok je výdavkom matky. Rovnako tak je výdavkom matky poplatok v Orange, keďže ide o služby poskytované v súvislosti s používaním mobilného telefónu, wifi a tabletu matkou. Odvolací súd neprihliadal na argument matky, že tablet používa maloletá, berúc do úvahy, že samotná matka uviedla, že tento sa nachádza v domácnosti otca. Napokon, vzhľadom na vek maloletej, uvedený výdavok nie je opodstatneným. Treba vziať do úvahy, že ďalšími nákladmi maloletej sú platby za zdravotnú starostlivosť, v prípade, ak si to jej stav vyžaduje a zabezpečenie prázdninového režimu. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k ustálenej výške nákladov na odôvodnené potreby maloletej a o primeranosti výživného na maloletú v sume 270 eur mesačne, ktorá suma zohľadňuje jej vek, potreby, príjem a pomery na strane oboch rodičov. Návrh matky vo zvyšku, v časti o výške výživného, považoval aj odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov za neprimeraný a nedôvodný.

24. Správne súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, aj pokiaľ ide o otázku zisťovania príjmov, možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov, keď mal preukázaný príjem otca predstavujúci sumu v priemere mesačne netto 1.093 eur a príjem matky vo výške 1.561 eur, pričom zohľadnil, že rodičia nemajú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Rodičia vyčíslili svoje náklady na zabezpečenie potrieb, keď na strane otca išlo o sumu prevyšujúcu jeho príjem a na strane matky o sumu 469 eur mesačne, ku ktorej odvolací súd započítal aj zvyšný náklad na bývanie, ktorý nie je zohľadnený v odôvodnených potrebách maloletej, predstavujúci sumu 145 eur, teda celkové náklady matky činia 614 eur. Postup súdu prvej inštancie, ktorý pri určení výživného na maloletú prihliadol na možnosti otca znížiť si náklady na bývanie užívaním vlastnej nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v I. považoval odvolací súd za správny. Ani majetkové pomery otca a skutočnosť, že otec pracuje na 30 hodinový pracovný úväzok nezakladajú dôvod pre zmenu napadnutého rozsudku vo výroku o výživnom jeho zvýšením v zmysle návrhu matky. Výška výživného 270 eur zodpovedá veku a potrebám dieťaťa, možnostiam otca, jeho majetkovým pomerom a zohľadňuje aj výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú. K námietkam matky ohľadom nesprávneho posúdenia životnej úrovne otca, keď maloleté dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča, odvolací súd udáva, že v konaní bolo preukázané, že otec je spoluvlastníkom nehnuteľnosti domu nachádzajúceho sa v J., ktorý však nemá možnosť prenajímať, keď k prenájmu sa vyžaduje súhlas spoluvlastníka. Rovnako je z vykonaného dokazovania zrejmé, že otec je vlastníkom bytu nachádzajúceho sa v I., ktorú okolnosť súd prvej inštancie vyhodnotil správne, keď bral do úvahy možnosti otca platiť výživné na maloletú vo výške určenej súdom prvej inštancie, ktorá reflektuje na dané majetkové pomery otca a jeho možnosti. Uvedená okolnosť nemá vplyv na určenie výživného vyššou sumou. Na argumentáciu matky, ktorá poukazovala na ustálenú rozhodovaciu súdnu prax, podľa ktorej výživné hradené povinným rodičom na maloleté dieťa by malo predstavovať 20 až 30 % z jeho čistého príjmu, odvolací súd neprihliadal. Pokiaľ matka sa odvolávala na dve rozhodnutia (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.02.2016 sp. zn.6CoP/1162/2015 a Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.06.2016 sp. zn. 10CoP/15/2016) zaoberajúce sa určením povinnosti rodiča platiť výživné vo výške 20 až 30% z jeho čistého príjmu, odvolací súd udáva, že pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletej prihliadal na konkrétne skutkové a právne osobitosti danej veci, pri posudzovaní ktorej nie je rozhodujúcou zásada týkajúca sa percentuálneho vyčíslenia výživného v pomere k príjmu povinného rodiča, na ktorú matka poukazuje, ale kritériá uvedené v ust. § 62 a nasl. Zák. o rodine. Percentuálny výpočet výšky výživného z čistého priemerného mesačného príjmu povinného rodiča môže byť len určitým návodom pre účastníkov, ale nemôže nahradiť kritériá, ktoré pre určenie výživného upravujú ustanovenia Zákona o rodine.

25. Správne súd prvej inštancie určil výživné na maloleté dieťa vo výške 270 eur mesačne, avšak vo výroku III. pochybil, keď otcovi uložil povinnosť platiť výživné počnúc mesiacom september 2021. S poukazom na ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine bolo potrebné pristúpiť ku zmene napadnutého výroku len v časti týkajúcej sa určenia počiatku platenia výživného vychádzajúc z dátumu podania návrhu matky, t.j. 17.03.2021. V tejto súvislosti treba poznamenať, že zo samotného odôvodnenia napadnutého rozsudku v bode 16. vyplýva výpočet zročného výživného ustálený súdom prvej inštancie za obdobie od podania návrhu, teda od 17.03.2021, do 31.08.2021, t.j. k poslednému dňu v mesiaci,

ktorý predchádzal vyhláseniu rozsudku súdu prvej inštancie. Daný výpočet výšky zročného výživného za obdobie od 17.03.2021 do 31.08.2021 považoval odvolací súd za správny. Výška zročného výživného teda predstavuje celkovú sumu 1.080,64 eur pozostávajúcu zo sumy 130,64 eur (15 dní v mesiaci september 2021 x 8,71 eur) a sumy 1.350 eur (5 mesiacov x 270 eur /apríl a august 2021/), z ktorého súčtu je potrebné odpočítať otcom realizované platby výživného vo výške 400 eur.

26. Odvolací súd sa zaoberal i námietskou matky o porušení práva účastníka konania na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa podmienky v zmysle ust. § 220 ods. 1, 2 CSP. Súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými dôkazmi vykonanými v konaní a jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a argumenty účastníkov, dôkazy vyhodnotil a rozsudok presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd vyhodnotil námietky matky o porušení jej práva na spravodlivý proces ako nedôvodné. Je potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

27. Záverom odvolací súd poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie a neprihliadal ani na matkou predložené dôkazy v odvolacom konaní, ktoré nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

28. Vychádzajúc z takto zistených skutkových okolností danej veci odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 20.12.2021, č.k. 17P/38/2021-179 a dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 03.05.2023, č.k. 17P/38/2021-220 v napadnutom výroku III. o výživnom v jeho prvom odseku len v časti týkajúcej sa určenia dátumu počiatku platenia výživného a vo zvyšku, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu matky čo do výšky výživného, vo výroku III. v časti o zročnom výživnom a vo výroku V., ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh matky na určenie výživného spätne podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie potvrdil ako správne považujúc určenú výšku výživného v danom prípade za primeranú vo vzťahu ku kritériám rozhodným pre určovanie výživného na maloleté dieťa (§ 62 a nasl. Zákona o rodine).

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

30. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).